

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA 8.

Ucznia obowiązują treści opanowane w klasach 4-6.

Ocena	6	5	4	3	2
I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE					
1. Czytanie utworów literackich.	<p>Uczeń</p> <p>Bez trudu rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i zawsze trafnie przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju</p> <p>Trafnie rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: pamiętnik, komedia, fraszka, pieśń, tren, ballada, tragedia, sonet, epopeja – i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich.</p> <p>Bezblędnie wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog.</p> <p>Zna i zawsze rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię i określa ich funkcje.</p> <p>Zna pojęcie komizmu, trafnie rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje.</p> <p>Zna pojęcie ironii, zawsze rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcje.</p> <p>Samodzielnie określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; zna cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i na ogół trafnie przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju.</p> <p>Rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: sonet, epopeję, nowelę, literaturę faktu – i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich.</p> <p>Bezblędnie wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog.</p> <p>Zna i rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię i określa ich funkcje.</p> <p>Zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje.</p> <p>Zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcje.</p> <p>Trafnie określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Wskazuje cechy rodzajów literackich: epika, liryka i dramat; przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju.</p> <p>Rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: sonet, epopeję, nowelę – i wymienia ich podstawowe cechy oraz na ogół wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich.</p> <p>Wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog.</p> <p>Rozpoznaje w tekście literackim neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię oraz próbuje określać ich funkcje.</p> <p>Zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz stara się określić ich funkcje.</p> <p>Zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz podejmuje próby określenia jej funkcji</p> <p>Najczęściej określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i próbuje poddać ją refleksji.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Zna rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; stara się przypisać czytany utwór do odpowiedniego rodzaju.</p> <p>Rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: sonet, epopeję, nowelę – i wymienia ich podstawowe cechy; oraz stara się wskazać cechy gatunkowe czytanych utworów literackich.</p> <p>Wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog.</p> <p>Zna i zazwyczaj rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię.</p> <p>Zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz próbuje określić ich funkcje.</p> <p>Zna pojęcie ironii. Czasem rozpoznaje ją w tekstach.</p> <p>Potrafi określić w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Zna rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; próbuje przypisać czytany utwór do odpowiedniego rodzaju.</p> <p>Z pomocą rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: sonet, epopeję, nowelę – i wskazuje ich podstawowe cechy.</p> <p>Wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, dialog.</p> <p>Z pomocą rozpoznaje w tekście literackim typowe przykłady: neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię.</p> <p>Zna pojęcie komizmu, z pomocą rozpoznaje jego rodzaje.</p> <p>Zna pojęcie ironii.</p> <p>Wskazuje w poznawanych tekstach problematykę.</p>

	<p>Określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich.</p> <p>Samodzielnie wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji.</p> <p>Trafnie wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze.</p> <p>Samodzielnie wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny.</p> <p>Wzorcowo recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem.</p>	<p>Dostrzega wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich.</p> <p>Wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji.</p> <p>Wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze.</p> <p>Wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny.</p> <p>Recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem.</p>	<p>Dostrzega wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich.</p> <p>Najczęściej wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji.</p> <p>Na ogół wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze</p> <p>Najczęściej wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny.</p> <p>Recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem.</p>	<p>Stara się dostrzegać wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich.</p> <p>Stara się wykorzystać w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji.</p> <p>Stara się wykorzystać w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze.</p> <p>Stara się wykorzystać w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny</p> <p>Recytuje utwór literacki</p>	<p>Próbuje dostrzegać wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich.</p> <p>Próbuje wykorzystać w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi</p> <p>Próbuje wykorzystać w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze.</p> <p>Podejmuje próby wykorzystania w interpretacji utworów literackich potrzebnych kontekstów, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny</p> <p>Recytuje utwór literacki.</p>
--	--	---	--	---	--

2. Odbiór tekstów kultury.	<p>Uczeń</p> <p>Bez błędnie wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego.</p> <p>Samodzielnie i trafnie porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie.</p> <p>Trafnie interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia).</p> <p>Określa różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa.</p> <p>Bez trudu rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł, felieton i określa ich podstawowe cechy.</p> <p>Samodzielnie znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego.</p> <p>Porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie.</p> <p>Interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia)</p> <p>Dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa.</p> <p>Rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł, felieton i określa ich podstawowe cechy;</p> <p>Znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych</p>	<p>Uczeń</p> <p>Wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego.</p> <p>Porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie.</p> <p>Interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia)</p> <p>Wskazuje różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa.</p> <p>Rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł, felieton i określa ich podstawowe cechy;</p> <p>Wskazuje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Na ogół wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego.</p> <p>Stara się porządkować informacje w zależności od ich funkcji w przekazie.</p> <p>Podjęmuje próby interpretacji dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia).</p> <p>Zazwyczaj wskazuje różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa.</p> <p>Zazwyczaj rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł, felieton i określa ich podstawowe cechy.</p> <p>Zazwyczaj wskazuje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych,</p>	<p>Uczeń</p> <p>Z pomocą wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego.</p> <p>Próbuje porządkować informacje w zależności od ich funkcji w przekazie.</p> <p>Wskazuje właściwą interpretację dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia).</p> <p>Stara się dostrzec różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką.</p> <p>Z pomocą rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł, felieton.</p> <p>Z pomocą wskazuje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.</p>
II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
1. Gramatyka języka	<p>Uczeń</p> <p>Rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup</p>	<p>Uczeń</p> <p>Rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup</p>	<p>Uczeń</p> <p>Zna mechanizm upodobnień fonetycznych,</p>	<p>Uczeń</p> <p>Zna mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup</p>	<p>Uczeń</p> <p>Zna rozbieżności między mową a pismem.</p>

polskiego.	<p>spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie; rozumie tłumaczy rozbieżności między mową a pismem.</p> <p>Bezbłędnie rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń.</p> <p>Zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy.</p> <p>Bez trudu rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie.</p> <p>Bez trudu rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone.</p> <p>Bezbłędnie odróżnia mowę zależną i niezależną, sprawnie przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie.</p> <p>Rozumie i stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu.</p>	<p>spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie; rozumie rozbieżności między mową a pismem.</p> <p>Rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń.</p> <p>Zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy.</p> <p>Rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie.</p> <p>Rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone.</p> <p>Odróżnia mowę zależną i niezależną, sprawnie przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie.</p> <p>Rozumie i stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu.</p>	<p>uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie; rozumie rozbieżności między mową a pismem.</p> <p>Rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; na ogół określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń.</p> <p>Zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy.</p> <p>Rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, stara się poprawnie stosować imiesłowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie.</p> <p>Rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone</p> <p>Odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie.</p> <p>Zna i stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu.</p>	<p>spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie; rozumie rozbieżności między mową a pismem.</p> <p>Zazwyczaj rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; na ogół określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń.</p> <p>Zna typy wyrazów złożonych.</p> <p>Rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany, stara się poprawnie stosować imiesłowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; na ogół przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie.</p> <p>Wskazuje wypowiedzenia wielokrotnie złożone.</p> <p>Odróżnia mowę zależną i niezależną, zwykle przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie.</p> <p>Zna i na ogół stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu.</p>	<p>Rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; z pomocą wskazuje temat słowotwórczy i formant; funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne.</p> <p>Rozpoznaje wyrazy złożone.</p> <p>Rozpoznaje imiesłowy, stara się poprawnie stosować imiesłowy równoważnik z pomocą przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie.</p> <p>Z pomocą wskazuje wypowiedzenia wielokrotnie złożone.</p> <p>Odróżnia mowę zależną i niezależną.</p> <p>Zna zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu.</p>
2. Zróżnicowanie	Uczeń Dostrzega zróżnicowanie	Uczeń Dostrzega zróżnicowanie	Uczeń Dostrzega zróżnicowanie	Uczeń Dostrzega zróżnicowanie	Uczeń Dostrzega zróżnicowanie

<p>języka.</p>	<p>słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy).</p> <p>Sprawnie rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone.</p> <p>Zna typy skrótów i skrótowców – określa ich funkcje w tekście.</p> <p>Rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych, zawsze używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców.</p> <p>Zna sposoby wzbogacania słownictwa.</p> <p>Trafnie objaśnia i rozumie znaczenie homonimów.</p> <p>Wyróżnia środowiskowe i regionalne odmiany języka.</p> <p>Rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu.</p> <p>Rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych, zawsze używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców.</p> <p>Wskazuje sposoby wzbogacania słownictwa;</p> <p>Rozumie pojęcie stylu, bez trudu rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny.</p>	<p>słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy).</p> <p>Rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone.</p> <p>Zna typy skrótów i skrótowców – określa ich funkcje w tekście.</p> <p>Rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych, zazwyczaj używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców.</p> <p>Zna sposoby wzbogacania słownictwa.</p> <p>Objaśnia i rozumie znaczenie homonimów.</p> <p>Wyróżnia środowiskowe i regionalne odmiany języka.</p> <p>Rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu.</p> <p>Rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych, zazwyczaj używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców.</p> <p>Zna sposoby wzbogacania słownictwa;</p> <p>Rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny.</p>	<p>słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy).</p> <p>No ogół rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone.</p> <p>Zna typy skrótów i skrótowców – określa ich funkcje w tekście.</p> <p>Rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych, stara się używać poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców.</p> <p>Zna sposoby wzbogacania słownictwa.</p> <p>Rozumie znaczenie homonimów.</p> <p>Wyróżnia środowiskowe i regionalne odmiany języka.</p> <p>Rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu.</p> <p>Rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych, stara się używać poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców.</p> <p>Zna sposoby wzbogacania słownictwa</p> <p>Rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny.</p>	<p>słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy).</p> <p>Wskazuje wyrazy rodzime i zapożyczone</p> <p>Zna typy skrótów i skrótowców.</p> <p>Używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców.</p> <p>Zna sposoby wzbogacania słownictwa.</p> <p>Rozumie znaczenie homonimów.</p> <p>Najczęściej wyróżnia środowiskowe i regionalne odmiany języka.</p> <p>Najczęściej rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu.</p> <p>Używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców.</p> <p>Zna sposoby wzbogacania słownictwa</p> <p>Rozumie pojęcie stylu, rozróżnia styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny.</p>	<p>słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy).</p> <p>Z pomocą wskazuje wyrazy rodzime i zapożyczone</p> <p>Wskazuje skróty i skrótowce.</p> <p>Stara się używać poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców.</p> <p>Stara się poznawać sposoby wzbogacania słownictwa.</p> <p>Wskazuje homonimy</p> <p>Z pomocą wskazuje środowiskowe i regionalne odmiany języka.</p> <p>Z pomocą rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu.</p> <p>Stara się używać poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców.</p> <p>Stara się poznawać sposoby wzbogacania słownictwa</p> <p>Rozróżnia styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny.</p>
----------------	---	---	---	---	--

<p>3. Komunikacja językowa i kultura języka.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Rozumie, na czym polega grzeczność językowa i zawsze stosuje ją w wypowiedziach.</p> <p>Zawsze rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich;</p> <p>Rozumie, na czym polega błąd językowy, zawsze rozpoznaje jego rodzaje</p>	<p>Uczeń</p> <p>Rozumie, na czym polega grzeczność językowa i zawsze stosuje ją w wypowiedziach.</p> <p>Rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich;</p> <p>Rozumie, na czym polega błąd językowy oraz rozpoznaje jego rodzaje</p>	<p>Uczeń</p> <p>Rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach.</p> <p>Rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i na ogół stosuje się do nich;</p> <p>Rozumie, na czym polega błąd językowy, na ogół rozpoznaje jego rodzaje</p>	<p>Uczeń</p> <p>Rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach.</p> <p>Rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stara się stosować do nich;</p> <p>Rozumie, na czym polega błąd językowy.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach.</p> <p>Rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stara się stosować do nich;</p> <p>Stara się zrozumieć, na czym polega błąd językowy.</p>
<p>4. Ortografia i interpunkcja.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Zawsze pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni.</p> <p>Wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych.</p> <p>Poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne.</p> <p>Wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych.</p> <p>Zna i stosuje zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.</p> <p>Zawsze poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki,</p>	<p>Uczeń</p> <p>Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje poznane reguły pisowni.</p> <p>Wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych.</p> <p>Poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne.</p> <p>Wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych.</p> <p>Zna i stosuje zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.</p> <p>Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki,</p>	<p>Uczeń</p> <p>Na ogół pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje poznane reguły pisowni.</p> <p>Wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych.</p> <p>Poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne.</p> <p>Wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych.</p> <p>Zna i stosuje zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.</p> <p>Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki,</p>	<p>Uczeń</p> <p>Stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym, zwykle stosując poznane reguły pisowni w wyrazach często używanych.</p> <p>Wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych.</p> <p>Poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne.</p> <p>Wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych.</p> <p>Zna i stosuje zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.</p> <p>Stara się poprawnie używać znaków interpunkcyjnych: kropki,</p>	<p>Uczeń</p> <p>Stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosować poznane reguły pisowni w wyrazach często używanych.</p> <p>Wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych.</p> <p>Na ogół poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne.</p> <p>Na ogół wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych.</p> <p>Zna i stosuje zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.</p> <p>Stara się poprawnie używać znaków interpunkcyjnych:</p>

przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka, nawiasu, wielokropka, pauzy, średnika.	przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka, nawiasu, wielokropka, pauzy, średnika.	przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka, pauzy; stara się poprawnie stosować nawias, wielokropek, średnik.	przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, dwukropka, pauzy, zwykle poprawnie używa cudzysłowu, nawiasu, wielokropka.	kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu.
<p>UCZNIOWIE ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ</p> <ul style="list-style-type: none"> • pisownia wyrazów z ó i u • pisownia wyrazów z rz i ż • pisownia wyrazów z ch i h • pisownia wyrazów wielkimi literami: początek zdania 				

III. TWORZENIE WYPOWIEDZI

1. Elementy retoryki.	<p>Uczeń Funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę.</p> <p>Gromadzi i sprawnie porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi.</p> <p>Tworzy wypowiedź, zawsze stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych).</p> <p>Wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych.</p> <p>Zawsze odróżnia przykład od argumentu.</p>	<p>Uczeń Funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę.</p> <p>Gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi.</p> <p>Tworzy wypowiedź, zwykle stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych).</p> <p>Wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych.</p> <p>Odróżnia przykład od argumentu.</p>	<p>Uczeń Funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę.</p> <p>Gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi.</p> <p>Tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stara się stosować rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych).</p> <p>Wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych.</p> <p>Odróżnia przykład od argumentu.</p>	<p>Uczeń Funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę.</p> <p>Gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; planuje własną wypowiedź.</p> <p>Stara się stworzyć wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stara się stosować rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych).</p> <p>Stara się wykorzystać znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych.</p> <p>Najczęściej odróżnia przykład od argumentu.</p>	<p>Uczeń Wykorzystuje środki retoryczne.</p> <p>Gromadzi i z pomocą porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi wg gotowego planu kompozycyjnego wypowiedzi.</p> <p>Tworzy wypowiedź, zachowując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych.</p> <p>Stara się wykorzystać znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych</p> <p>Stara się odróżnić przykład od argumentu.</p>
-----------------------------	---	---	---	---	---

	<p>Sprawnie przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego.</p> <p>Zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie.</p> <p>Trafnie rozpoznaje i rozróżnia środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych, określa ich funkcję.</p> <p>Rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi</p>	<p>Przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego.</p> <p>Zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, trafnie uzasadniając własne zdanie.</p> <p>Rozpoznaje i rozróżnia środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych, określa ich funkcję.</p> <p>Rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi.</p>	<p>Przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego.</p> <p>Zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, uzasadniając własne zdanie.</p> <p>Zazwyczaj rozpoznaje i rozróżnia środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych, określa ich funkcję.</p> <p>Rozpoznaje manipulację językową i stara się przeciwstawić jej zasady etyki wypowiedzi.</p>	<p>Przeprowadza proste wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego.</p> <p>Zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, próbuje uzasadnić własne zdanie.</p> <p>Na ogół rozpoznaje środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych, stara się określić ich funkcję.</p> <p>Rozpoznaje manipulację językową i próbuje przeciwstawić jej zasady etyki wypowiedzi.</p>	<p>Próbuje przeprowadzić proste wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego.</p> <p>Zgadza się z cudzymi poglądami lub podejmuje próbę polemiki.</p> <p>Rozpoznaje środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych.</p> <p>Rozpoznaje manipulację językową i z pomocą próbuje przeciwstawić jej zasady etyki wypowiedzi.</p>
2. Mówienie i pisanie.	<p>Uczeń</p> <p>Bardzo sprawnie tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka, przemówienie, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, wywiad;</p> <p>Bardzo sprawnie wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje.</p> <p>Sprawnie formułuje trafne pytania do tekstu.</p> <p>Dokonuje trafnej interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Sprawnie tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka, przemówienie, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, wywiad;</p> <p>Sprawnie wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje.</p> <p>Sprawnie formułuje pytania do tekstu.</p> <p>Dokonuje trafnej interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka, przemówienie, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, wywiad;</p> <p>Wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje.</p> <p>Formułuje pytania do tekstu.</p> <p>Dokonuje interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Stara się tworzyć spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka, przemówienie, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, wywiad;</p> <p>Stara się wykonać przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje.</p> <p>Formułuje pytania do tekstu.</p> <p>Stara się dokonać interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów</p>	<p>Uczeń</p> <p>Z pomocą tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka, przemówienie, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, wywiad;</p> <p>Z pomocą wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje.</p> <p>Podejmuje próby formułowania pytań do tekstu.</p> <p>Próbuje dokonać interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów</p>
IV. SAMOKSZTAŁCENIE					
	<p>Uczeń</p> <p>Rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji</p>	<p>Uczeń</p> <p>Rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji;</p>	<p>Uczeń</p> <p>Rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji;</p>	<p>Uczeń</p> <p>Rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji;</p>

<p>Chętnie rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania.</p> <p>Z własnej inicjatywy uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie.</p> <p>Chętnie uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych).</p> <p>Chętnie pogłębia swoją wiedzę przedmiotową i uczestniczy w wykładach publicznych, konkursach itp..</p> <p>Rozwija umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy.</p> <p>Rozwija nawyki systematycznego uczenia się.</p> <p>Rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii.</p>	<p>Rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania.</p> <p>Chętnie uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie.</p> <p>Chętnie uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych).</p> <p>Chętnie pogłębia swoją wiedzę przedmiotową i uczestniczy w wykładach publicznych, konkursach itp..</p> <p>Rozwija umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy.</p> <p>Rozwija nawyki systematycznego uczenia się.</p> <p>Rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii.</p>	<p>Rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania.</p> <p>Uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie.</p> <p>Uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych).</p> <p>Pogłębia swoją wiedzę przedmiotową i uczestniczy w wykładach publicznych, itp..</p> <p>Rozwija umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy.</p> <p>Rozwija nawyki systematycznego uczenia się.</p> <p>Rozwija umiejętność formułowania opinii.</p>	<p>Rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania.</p> <p>Czasami uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie.</p> <p>Uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych).</p> <p>Zachęcony pogłębia swoją wiedzę przedmiotową i uczestniczy w wykładach publicznych, itp..</p> <p>Zachęcony rozwija umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy.</p> <p>Stara się rozwijać nawyki systematycznego uczenia się.</p> <p>Stara się rozwijać umiejętność formułowania opinii.</p>	<p>Zachęcony czasami uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie</p> <p>Stara się uczestniczyć w projektach edukacyjnych (np. z pomocą tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych).</p> <p>Podjęmuje próby pogłębiania swojej wiedzy</p> <p>Podjęmuje próby samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy.</p> <p>Podjęmuje próby rozwijania umiejętności formułowania opinii.</p>
---	--	--	--	---

V. LEKTURY

Uczeń zna lektury obowiązkowe:

- 1) Aleksander Kamiński, Kamienie na szaniec;
- 2) Adam Mickiewicz, Pan Tadeusz (całość); Reduta Ordona, Śmierć Pułkownika, wybrany utwór z cyklu Sonety krymskie,

<p>3) Henryk Sienkiewicz, Quo vadis, Latarnik; 4) Stefan Żeromski, Syzyfowe prace; 5) Sławomir Mrożek, Artysta; 6) Melchior Wańkowicz, Tędy i owędy (wybrany reportaż). 7) wybrane wiersze poetów wskazanych w klasach IV–VI, a ponadto Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Stanisława Barańczaka, Cypriana Norwida, Bolesława Leśmiana, Mariana Hemara, Jarosława Marka Rymkiewicza, Wisławy Szymborskiej, Kazimierza Wierzyńskiego, Jana Lechonia, Jerzego Lieberta oraz fraszki Jana Sztaudyngera i aforyzmy Stanisława Jerzego Leca.</p>
--

OCENA NIEDOSTATECZNA

1. Uczeń nie opanował podstawowej wiedzy i umiejętności z zakresu podstawy programowej na poziomie dopuszczającym.
2. Nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności.
3. Nie wykonuje zadań i poleceń nauczyciela.
4. Zanedbuje wykonywanie zadań domowych.
5. Nie odróżnia części mowy odmiennych i nieodmiennych.
6. Nie stosuje poprawnych form gramatycznych wyrazów odmiennych.
7. Nie dostrzega cech zróżnicowania języka.
8. Nie bierze udziału w rozmowach na dany temat.
9. W wypowiedziach pisemnych nie stosuje zasad ortograficznych i interpunkcyjnych.
10. Nie opanował techniki głośnego i cichego czytania.
11. Nie rozwija swoich umiejętności.
12. Nie zna lektur obowiązkowych.